

Olycksundersökning Nivå 3

Orsaks-, förlopps- och insatsutvärdering

Brand i byggnad

[REDACTED], 2017-04-17, Helsingborg

Uppdraget

Uppdraget innebär att utreda orsaken, förloppet och hur räddningstjänstens insats genomfördes. Uppdraget innebär också att återföra erfarenheterna till den operativa personalen, förebyggandeavdelningen, SOS, Hemvården samt MSB.

Utförd av

Lars-Göran Bengtsson, 2017-12-12, Räddningstjänsten Skåne Nordväst

Anledningen till utredningen

Ambulansen larmades till en förtur angående brännskada på [REDACTED] i Helsingborg den 17 april 2017. Larmet kom in vid ca 00:54:00. Väl på platsen möttes ambulansen av en rökfylld lägenhet och påkallade hjälp från räddningstjänsten. Räddningstjänsten fick larmet ca 01:26:00.

Två personer fördes till lasarettet med skador. Den ena personen skadades så allvarligt, att den några dagar senare avled på sjukhus.

Byggnaden

Flerfamiljshuset består av lägenheter i flera våningar och den aktuella lägenheten är belägen på andra våningen. Den består av fyra rum och kök.

Larmade enheter

- 364- 9110, 364-9120 (Ambulans Helsingborg)
- 264- 1110 (Släckenhets Berga)
- Polis (informerades men avböjde)

Metod

Samtal har skett med den operativa personalen, personal på sjukhuset, en god man till de drabbade, hemvården, hemservice samt ambulanspersonalen. Platsen har besökts dels den 20/4 och dels den 25/4 2017 av undertecknad, Gert Linderos (RSNV) samt hemvården.

Information inhämtad från

Operativ personal, SOS, Ambulans, Polis, God man, hemvård, hemservice, händelserapport, samt SOS ärendekopia.

Avgränsningar

- Ambulansens och polisens insats utvärderas inte.
- Tidpunkterna i rapporten är ungefärliga tider och skall behandlas därefter.

1. Kortfattad beskrivning av händelsen

Larm inkommer till ambulansen som förtur, rörande en person med brännskador. Vid framkomst konstateras att två personer finns i lägenheten och att lägenheten är rökfylld. Ambulansen begär förstärkning av ytterliggare en ambulans och räddningstjänst.

När 1110 anländer möter personer upp på plats och det konstateras att lägenheten är rökfylld, dock inte tät brandrök. Den brännskadade personen är redan lastad i ambulans 9120 och 1110 får uppgiften att ventileras lägenheten på rök. Den andra personen tas om hand av 9110 och transporteras också till sjukhus. Lägenheten låses med nyckel och räddningstjänsten återgår. Polis var informerade men åkte inte till platsen av okänd anledning.

2. Orsaksutredning

Först på plats var ambulansen. De hittade kvinnan i köket, och hon hade enligt uppgift bränt sig på en cigarett. Denna uppgift går inte att få bekräftad. Det finns inga tecken på brand i lägenheten, förutom en brandskadad tröja på golvet i köket och små rester av sotfragment i köket, sovrummet och vardagsrummet. Lägenheten var rökfylld vid ambulansens framkomst därav påkallades hjälp från räddningstjänsten. Miljön var dock inte av den karaktären att ambulansen kände att filtermask var nödvändig.

Utifrån de knapphändiga uppgifterna som inkommit går det inte fastställa brandens uppkomst. Det finns inget som motsäger att branden kan ha uppstått i samband med rökning och att det tagit fyr i kvinnans kläder. Vid platsbesöket den 25 april, tillsammans med hemvården, kunde konstateras att kvinnan hade ett askfat stående på ett litet bord i vardagsrummet. Där brukade hon enligt uppgift ofta sitta och röka.

En arbetshypotes är att kvinnan suttit och rökt i vardagsrummet, att cigarettens har orsakat brand i hennes tröja, och hon har därefter tagit sig in till köket för att försöka att larma och kyla sina brännskador. När ambulansen anlände till platsen, satt kvinnan på en stol i köket.

Omständigheterna kring brandens uppkomst får således stanna vid en arbetshypotes. Den går inte att styrka utifrån intervjuer eller platsbesök.

3. Förloppsutredning

Vid ambulansens framkomst var det enbart rök i lägenheten, någon brand pågick inte. Ambulanspersonalen kunde enbart se brandskadorna i kläderna, inte på några andra objekt.

Utifrån dessa uppgifter är det inte möjligt att påvisa när branden uppstått, dock förefaller det som att den var begränsad till kläderna och rökspridningen utifrån denna brand var måttlig.

Varken ambulanspersonalen eller brandpersonalen hörde någon brandvarnare ljuda vid tillfället för branden och vid olycksutredarnas platsbesök observerades ingen, så sannolikt fanns det inte någon fungerande brandvarnare vid tillfället för branden.

Röken orsakade inga permanenta skador i lägenheten, utan detta gick att åtgärda via ventilerings på plats. Restvärdesräddning behövdes således inte.

Tidpunkten då branden startade har inte gått att fastställa utifrån inkomna uppgifter.

Tidpunkten för brandstart och händelseförloppet har inte med säkerhet gått att fastställa.

4. Insatsutvärdering

I nedanstående redogörelse är alla tider ca tider. Larm inkom till SOS 00:54:16. Ambulansen kvitterar och anländer till platsen ca 01:13:00. De har svårigheter att ta sig in i trapphuset, men lyckas få kontakt med mannen i lägenheten som kommer ner och öppnar porten till trapphuset. Väl uppe i lägenheten konstateras att denna är rökfylld, dock ej på ett sådant sätt att personalen känner behov av skyddsmask. För att säkerställa/kontrollera att brand ej pågår och att säkerställa att röken tas om hand larmas räddningstjänsten 01:26:24.

När 1110 anländer till platsen 01:34:30 är den första personen redan lastad i ambulansen, och uppgiften blir att ventileras lägenheten. När detta är genomfört och även den andra personen är lastad för transport till lasarettet så lämnar räddningstjänsten platsen.

Räddningstjänsten avslutas strax efter kl 02:00:00. Restvärdesledaren (RVR) behövs ej på plats.

5. Slutsatser

Brandorsaken har ej gått att fastställa. Det finns dock inget som motsäger att den skulle uppstått via rökning och att kvinnans tröja tagit fyr. Detta har varit utredarnas arbetshypotes. Arbetshypotesen utgår ifrån att kvinnans satt i vardagsrummet när det inträffade.

Utlarmningen har skett utifrån inkommit samtal. Samtalet har föranlett att enbart ambulans åkt till platsen. I efterhand kan det konstateras att både räddningstjänst och polis behövdes på platsen. De uppgifter som framkommit i inringarens samtal till SOS ligger till grund för den larmplan som antogs.

Erfarenheterna från inkomna uppgifter och den efterföljande utlarmningen kommenteras inte i detalj här, men återkoppling sker till SOS.

Polis har informerats om ärendet men avstått från att åka. Detta utreds inte närmare.

6. Förbättringsförslag

- Återkoppla till SOS angående uppgifter från inringare och utlarmning för att på så sätt förbättra möjligheten till en mer heltäckande utlarmning.
- Återkoppla till ambulansen angående vad som är en farlig miljö att vistas i.

- Återkoppla till operativa verksamheten med avseende att bränder med svåra personskador måste rapporteras till inre befäl, då enbart nivå 1 larm har slagits.
- Återkoppla till hemvården och hemservice för att de på ett bättre sätt skall kunna trygga brandsäkerheten i de boendemiljöer som är deras arbetsområde.
- Återkoppla till förebyggande för att följa upp ärendet med avseende på behovet och nyttan av att brandvarnare finns monterat i lägenheterna.
- Återkoppla till ledningen inom RSNV för att belysa problematiken med återkommande skador och dödsfall i samband med bränder vad gäller särskilt utsatta samhällsgrupper.

7. Slutord

Ett stort tack till operativ personal, ambulanspersonal, hemvården, hemservice och den goda mannen för deras vilja att utreda denna händelse på bästa sätt.

Slutsatserna från denna händelse kommer att skickas till MSB för att, om möjligt, bidra till att liknande händelser undviks.

Som vid många tragiska händelser saknades sannolikt en fungerande brandvarnare. Det går dock inte att avgöra huruvida detta hade ändrat utgången av händelsen.

Många äldre personer drabbas av svåra skador i samband med bränder. Ofta har dessa personer hemtjänst/hemvård. Det är önskvärt att erfarenheter från denna och liknande händelser återkopplas till personal i dessa yrkesgrupper för utbildningssyfte och därigenom förebygga och förhindra liknande händelser.

Statistiken visar att vissa samhällsgrupper är överrepresenterade vid dödsbränder. Mer behöver göras för att trygga livssituationen för dessa människor. För att detta skall kunna ske behöver problematiken lyftas högt upp på den politiska agendan.